

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0521U101029

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мовчун Лариса Вікторівна

2. Movchun Larysa V

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.02.01

Назва наукової спеціальності: Українська мова

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-04-2021

Спеціальність за освітою: Українська мова і література

Місце роботи здобувача: Інститут української мови НАН України

Код за ЄДРПОУ: 21569266

Місцезнаходження: вул. Грушевського, 4, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.173.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут української мови НАН України

Код за ЄДРПОУ: 21569266

Місцезнаходження: вул. Грушевського, 4, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут української мови НАН України

Код за ЄДРПОУ: 21569266

Місцезнаходження: вул. Грушевського, 4, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.33

Тема дисертації:

1. Лінгвістична теорія і практика української римології.
2. Linguistic Theory and Practice of Ukrainian Rhymology.

Реферат:

1. Дисертація започатковує нові напрями в українському мовознавстві – лінгвістичну римологію і римографію. З'ясовано історію писемних фіксацій терміна рима, етапи його дефініювання, систематизовано і типологізовано визначення рими, зіставлено способи наукового і художнього осмислення відповідного поняття, виявлено метафоричні моделі образної репрезентації знань про риму в поетичному тексті. Проаналізовано римові класифікації та запропоновано класифікацію рим, що враховує мовну природу цієї одиниці – її фонологічні, графічно-акустичні, граматичні, лексико-семантичні, дискурсивні та концептуальні ознаки. Вивчено шляхи поповнення римового ресурсу української мови. Описано функції рими-знака в семантичному, синтактичному і прагматичному аспектах. Обґрунтовано поняття римового простору мови та його основної одиниці – римоніма. Досліджено формальні та формально-семантичні зв'язки між римонімами, запропоновано фонологічну модель компонента рими та модель римового поля. Висвітлено історію української римографії на тлі досягнень світової римографії, визначено основні терміни, розроблено класифікацію словників рим, запропоновано нові типи римографічних праць, змодельовано структуру

словників рим, розроблено методику аналізу рукописних словників рим і введено до наукового обігу два рукописні римарії І. Котляревського.

2. The completed dissertation is a complex linguistic study of Ukrainian rhyme, which initiates and develops a new direction of Ukrainian linguistic studies, i.e. linguistic rhymology and its practical branch – rhymography. For the first time, a linguistic theory of Ukrainian rhyme was proposed, substantiated and presented, which is based on the understanding of rhyme as a system unit. Grounding on a retrospective analysis of rhyme definitions, the following stages of Ukrainian rhymology have been singled out: 1) the end of the 16th till the end of the 18th centuries; 2) the 19th century – the beginning of the 20th century; 3) the 1920's – the middle of the 20th century; 4) the second half of the 20th century; 5) the beginning of the 21st century. It is concluded that the term rhyme covers the notions of: 'final-sound similarity of words as a manifestation of rhyming creativity of language'; 'sound similarity of words of verse lines'; 'stylistic technique of using sound similarity of words in the poetic text'; 'phonemic complex common to several rhyming words'; 'rhyme pair or chain'. It is substantiated that the important tools of artistic mastering the reality and re-thinking the knowledge about the world are artistic attribute, comparison, metaphor and artistic definition. It is revealed that the metaphorization of rhyme occurs through the projection of the conceptual spheres 'man', 'society', 'nature', and 'artifacts'. A number of metaphorical models have been established.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Німчук Василь Васильович

2. Nimchuk Vasyl V.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Німчук Василь Васильович

2. Nimchuk Vasyl V

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колоїз Жанна Василівна

2. Kolojiz Zhanna V.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Масенко Лариса Терентіївна

2. Masenko Larysa T.

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойко Надія Іванівна

2. Bojko Nadija I.

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гриценко Павло Юхимович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гриценко Павло Юхимович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.